

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๙๔๐๑ E-mail : disas_moac@hotmail.com

เตือนการระบาดของโรคแมลงวันหนอนขอนใบผัก (Leaf Miner)

เตือนเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก อาทิ พืชตระกูลกะหล่ำ หอมต้น มะเขือเทศ มะเขือเปราะ มะระ พริก บวบ กระเจี๊ยบเขียว โหระพา แมงลัก รวมถึง พืชตระกูลถั่ว ดาวเรือง เบญจมาศ กุหลาบและเยอบีรา เนื่องจากสภาพอากาศ ร้อนจัด บางพื้นที่ อากาศร้อน และชื้น เนื่องจากมีฝนบ้างในบางพื้นที่ อีกทั้งเป็นช่วงฤดูกาลที่เหมาะสมต่อการระบาดของ หนอนขอนใบ ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้าน โดยทันที เพื่อดำเนินการหาแนวทางการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Liriomyza brassicae* (Riley)

วงศ์ : Agromyzidae

อันดับ : Diptera

รูปร่างลักษณะ

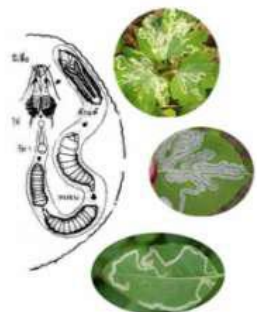
แมลงวันหนอนขอนใบตัวเต็มวัยเป็นแมลงวันขนาดเล็กมีขนาด ๑ - ๒ มิลลิเมตร ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่ขนาดเล็กไว้ได้ส่วนของเนื้อเยื่อต่างๆ ของพืช ระยะไข่ ๒ - ๔ วัน เมื่อฟักเป็นตัวหนอนจะมีลักษณะหัวแหลมท้ายป้าน (รูปกระสวย) ไม่เป็นปล้องชัดเจน ไม่มีขา เคลื่อนไหวโดยการติดตัวมีขนาดยาวประมาณ ๐.๕ - ๑ มิลลิเมตร ขอนไขไปตามเนื้อเยื่อพืช ในระยะหนอนใช้เวลาประมาณ ๗ - ๑๐ วัน จึงเข้าดักแด้ ดักแด้รูปร่างคล้ายเมล็ดข้าวสารอยู่ตามส่วนของพืชที่ถูกทำลายและตามใบที่ร่วงหล่นลงดิน ขนาดดักแด้ยาว ๐.๘ - ๑ มิลลิเมตร ในระยะดักแด้ใช้เวลาประมาณ ๕ - ๗ วันจึงออกเป็นตัวเต็มวัย แมลงวันจะมีสีดำหรือสีเหลือง ปีกใส ตลอดวงจรชีวิตใช้เวลาประมาณ ๓ - ๔ สัปดาห์

การแพร่ระบาด

เป็นหนอนที่ นำความเสียหายเป็นอย่างมากในมะเขือเทศ และดอกเบญจมาศ พบระบาดเข้าทำลายในพืชเศรษฐกิจพวกพืชผัก และไม้ดอกได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย

ลักษณะการทำลาย

ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่ใต้ผิวใบ ตัวหนอนมีลักษณะหัวแหลมท้ายป้านโดยขนไขภายในใบ ทำให้เกิดรอยเส้นสีขาวคดเคี้ยวไปมา หากระบาดรุนแรงจะทำให้ใบเสียหายร่วงหล่น และตายได้สามารถเข้าทำลายพืชผักได้หลายชนิด เช่น พืชตระกูลกะหล่ำ หอมต้น มะเขือเทศ มะเขือเปราะ มะระ พริก บวบ กระเจี๊ยบเขียว โหระพา แมงลัก รวมถึง พืชตระกูลถั่ว ดาวเรือง เบญจมาศ กุหลาบและเยอบีรา

วงชีวิตและการทำลายของหนอนขอนใบ
ที่มาภาพ : <http://allkaset.com/diseases>

ลักษณะการทำลายของหนอนขอนใบ
ที่มาภาพ : Planet natural research center

ตัวเต็มวัยแมลงวันหนอนขอนใบ ระยะหนอนแมลงวันหนอนขอนใบ ไข่แมลงวันหนอนขอนใบ
ที่มา : <http://picsr.com/tags/leafminer>

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. วิธีกล การเผาทำลายเศษใบพืชที่ถูกทำลาย เนื่องจากแมลงวันหนอนขอนใบ ตามพื้นดิน จะสามารถช่วยลดการแพร่ระบาดได้ เนื่องจากตักแด้ที่อยู่ตามเศษใบพืชจะถูกทำลายไปด้วย
๒. สารสกัดสะเดา อัตรา ๑๐๐ ppm. สามารถป้องกันและกำจัดแมลงวันหนอนขอนใบได้ดี
๓. สารเคมีกำจัดแมลง beta-cyfluthin ๒๕% EC อัตรา ๓๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

ที่มา : ๑. สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

เรียบเรียงโดย : กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย